

УДК 336.71

*Заболотна Н.Г.**к.е.н, доцент кафедри банківської справи**ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Світовий досвід державної підтримки інноваційно-інвестиційної діяльності бізнесу

Характерними рисами сучасних тенденцій на світовому ринку є глобалізація та інтернаціоналізація національних економік. Проте, переваги від відкритості національних ринків переважно отримують лише ті країни, які активно почали розробляти та впроваджувати у виробництво новітні технології та інновації, та випускати та цій основі високотехнологічні та конкурентоспроможні товари.

За даними Державної служби статистики України упродовж 2014-2016 рр. в Україні питома вага підприємств, що займалися інноваціями зросла з 16,1% до 18,9 %, але за результатами 2017 року питома вага цих підприємств знову скоротилася до 16,2%. Із загальної кількості обстежених підприємств лише 5,0% займалися технологічними інноваціями (продуктові та/або процесові). Питома вага підприємств, що впроваджували інновації зросла з 14,8% в 2000 р. до 16,6 % в 2016 р, і скоротилася до 14,3% у 2017 р. У 2017р. на інновації підприємства витратили 9,1 млрд.грн. Основним джерелом фінансування інноваційних витрат залишаються власні кошти підприємств – 7704,1 млн.грн. Обсяг коштів вітчизняних та іноземних інвесторів становив 380,9 млн.грн, кредитів – 594,5 млн.грн, державного і місцевих бюджетів – 322,9 млн.грн. В результаті питома вага реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі промислової продукції знизилась з 9,4% у 2000 р. до 0,7% у 2017 р. [1].

Досвід багатьох країн світу, і особливо нових індустріальних країн, які мають сильні конкурентні позиції на світовому ринку, говорить про те, що перемогу у конкурентній боротьбі на світовому ринку можливо отримати шляхом впровадження адекватної державної політики. Боротьба за лідерство на світових ринках призвела у

цих країнах до підвищення ролі держави у трансформаційних процесах та вправдження активної промислової та інноваційної політики.

Так, зокрема, з метою вирішення накопичених проблем промисловості та її реіндустріалізації, Уряд Франції у 2014 р. створив Міністерство економіки, промисловості та цифрової індустрії та ухвалив стратегію "Нова індустріальна Франція", яка розроблялася сумісно з представниками бізнесу. Близько 80% проектів, які передбачено впроваджувати, були відібрані на базі пропозицій підприємців і будуть реалізовуватися під керівництвом великих підприємців. При цьому були визначені 34 конкретних плани реформування промисловості на інноваційній основі, що і заклало фундамент для реіндустріалізації Франції на майбутні 10 років. З метою модернізації промисловості на інноваційній основі Уряд Великобританії розробив та ухвалив Стратегію розвитку високотехнологічної промисловості Великобританії (2012-2015 рр.), та Промислову стратегію: партнерство уряду та промисловості Великобританії (2013-2020 рр.) [2].

За даними 2016р., частка обсягу витрат на науково-дослідні роботи у ВВП країн ЄС-28 у середньому становила 2,03%. Більшою за середню частка витрат на дослідження та розробки була у Швеції – 3,25%, Австрії – 3,09%, Німеччині – 2,94%, Данії – 2,87%, Фінляндії – 2,75%, Бельгії – 2,49%, Франції – 2,25%; меншою – у Македонії, Латвії, Румунії, Кіпрі та Мальті (від 0,43% до 0,61%). За попередніми розрахунками Державної служби статистики України, у 2017 році в Україні питома вага загального обсягу витрат на науково-дослідні роботи у ВВП становила 0,45%, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,16% [1].

В Італії при Міністерстві економічного розвитку створено Фонд технологічних інновацій, який надає кредити у пріоритетні галузі промисловості, такі як автомобобудування, електроніка, аерокосмічна промисловість, металургія, хімічна промисловість, сільське господарство, охорона навколишнього середовища. Інноваційні кредити надаються на строк до 15 років. При цьому протягом перших п'яти років процент за користування кредитом визначається у розмірі 15 % від облікової ставки, що була встановлена на момент укладання кредитної угоди, а вже

на наступний період 60 % від облікової ставки. Для малих та середніх підприємств процент за кредитами визначається у розмірі 50% від облікової [3].

Світовий досвід підтверджує, що розраховувати на те, що «невидима рука ринку», розв'яже всі проблеми і забезпечить швидке та стійке економічне зростання, не варто. Побудувати високо розвинуту, соціально-орієнтовану економіку змогли лише ті країни, які вчасно зрозуміли необхідність активної ролі держави в подоланні кризових ситуацій та забезпечені необхідних монетарних передумов для переорієнтації економіки на інноваційний шлях розвитку.

Список використаних джерел:

- 1.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс].
– Режим доступу: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)
2. Саліхова О. Мистецтво бонсай, або створення Департаменту промислової політики//Економіст,червень,2016./Режим доступу : <http://ua-ekonomist.com/12908-mistectvo-bonsay-abo-stvorenniya-departamentu-promislovoyi-poltiki.html>
- 3.Андрощук Г.О. Інноваційна політика ЄС: стратегічні напрямки // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Інформація, аналіз, прогноз – стратегічні важелі ефективного державного управління",Київ, 29-30 травня 2008 р.– С. 7 – 16.

УДК 336.027

Зайцева Е.В.,

магістр економічних наук, зав. сектором інвестиційної політики,

ГНУ «Інститут економіки НАН Білорусі»

Налоговое стимулирование притока инвестиционного капитала в

НАОКР

На современном этапе развития экономики существующие провалы в функционировании рынка, возникающие на разных этапах жизненного цикла технологий, приводят за счет вторичных эффектов к систематическому недофинансированию НАОКР за счет снижения нормы прибыли и увеличения для частных инвесторов стоимости инвестиционного капитала.